

HLAII-DRB alēļu izpēte pacientiem ar ērču encefalīta fokālo formu

*Jeļena Ignatjeva¹, Lilija Kovaļčuka², Madara Lazdāne¹,
Lelde Liepiņa¹, Anna Neskromnaja³, Elīna Romanovska³,
Angelika Krūmiņa⁴, Guntis Karelis⁴*

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Tālākizglītības fakultāte,

² Klīniskās imunoloģijas un imūnoģenētikas starpkatedru laboratorija,

³ Medicīnas fakultāte,

⁴ Infektoloģijas un dermatoloģijas katedra

III

Ievads. Ērču encefalīts ir akūta vīrusu izraisīta infekcijas slimība, kura galvenokārt skar cilvēka centrālo nervu sistēmu. Ap 10% pacientu attīstās ērču encefalīta fokālās formas, kuras biežāk nekā citas slimības formas saistītas ar letalitāti, bet izdzīvojušiem pacientiem asociējas ar ilgstošiem funkcionāliem traucējumiem un invaliditāti. Makroorganisma stāvoklim ir milzīga loma slimības tālākās gaitas attīstībā. Molekulāri ģenētiskie pētījumi palīdz noteikt infekciju slimību ģenētiskos marķierus. HLA II klases gēnu vidū var konstatēt gēnu alēles, kuras nosaka lielāku uzņēmību pret ērču encefalītu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Noteikt ērču encefalīta fokālās formas pārslimojošo personu HLAII-DRB1 gēnu alēles.

Pētījumā tika iekļauti RAKUS stacionāra "Gaižezers" 7. vispārējā neiroloģijas nodaļā no 1991. līdz 1998. gadam stacionētie pacienti ar ērču encefalīta fokālo formu. No sākotnēji atlasītajiem 59 pacientiem, imūnģenētiskajai izmeklēšanai piekrita 11 pacienti. Kontroles grupā tikai iekļautas 25 veselas personas. Ērču encefalīta diagnoze tika noteikta, balstoties uz klīnisko ainu un seroloģisko izmeklējumu rezultātiem. HLA tipēšana tika veikta, izmantojot PĶR metodi. Dati tikai apkopoti *Microsoft Excel* un statistiski apstrādāti.

Rezultāti. Veicot 10 DRB1 gēnu alēļu analīzi, tika konstatēts, ka alēli HLA-DRB 1*07 (OR = 4,61, $p < 0,037$) statistiski ticami biežāk novēro ērču encefalīta pacientu grupā nekā kontroles grupā. Citu alēļu sastopamības biežums statistiski ticami neatšķīrās ērču encefalīta pacientu grupā un kontroles grupā.

Secinājumi. Alēle HLA-DRB1*07 ir biežāk sastopamā ērču encefalīta fokālo formu pacientu vidū. Alēle HLA-DRB1*07, iespējams, ir riska alēle ērču encefalīta fokālas formas attīstībai konkrētam pacientam.

Pilnīgāku secinājumu izdarīšanai pētījumu nepieciešamas turpināt, palielinot pacientu grupā iekļauto pētāmo personu skaitu.